

VEEL ARTSEN NEMEN NOG EEN 'KLUS' NA HUN PENSIONERING

'Alleen golfen is niet genoeg'

Stoppen of nog even doorgaan? Die vraag is voor veel artsen rond hun 60ste levensjaar dominant aanwezig. Twee verhalen van gynaecologen die stopten met hun praktijk om daarna nog even lekker door te werken.

Veel artsen willen op een gegeven moment minder werken. Ze willen bijvoorbeeld af van de drukke diensten, maar dat zien de maten niet zitten. Die hebben geen zin om extra diensten te draaien. Verkoop van het eigen aandeel in de maatschap lijkt dan een goede oplossing. Tot de gepensioneerde arts het patiëntencontact gaat missen.

Lodewijk Bosch van Drakestein (64) kan daar over meepraten. Twee jaar geleden legde hij zijn praktijk als gynaecoloog in Almere neer. Hij had het gehad met de drukke diensten. Bovendien was hij de laatste jaren naar eigen zeggen 'gefrustreerd' geraakt door de toename van het aantal managers in de ziekenhuiszorg. "Ik heb daarvan nooit enig nuttig effect gezien", vertelt hij. De frustratie die hij voelde werd nog versterkt door de afbraak van de maatschappelijke positie van de medisch specialist. Bosch van Drakestein is altijd vrijgevestigd specialist geweest. "Ik zei tegen mijn maten dat ik best nog wat wilde doen als we maar een deal konden sluiten over de diensten. Dat waren allemaal jonge kerels met een gezin. Ze zeiden tegen mij dat ze echt geen zin hadden om mijn diensten over te nemen." Bosch van Drakestein verkocht daarom zijn aandeel in de maatschap en deed een tijdje niets op werkgebied. Omdat hij nuttig bezig wilde zijn, zocht Bosch van

Drakestein naar geschikte klussen. Inmiddels is hij alweer een jaar verbonden aan het Westfries Gasthuis in Hoorn. Daar draait hij twee dagen per week poli. "Ik miste het patiëntencontact en dan vooral de poli. Gewoon je onderzoek doen, een diagnose stellen en de patiënten vervolgens op weg helpen naar de verloskamer of de OK. Om 8 uur 's ochtends ben ik aanwezig en om 18 uur 's avonds ga ik weer naar huis en dat bevalt heel goed." Kennelijk bevalt het van beide kanten goed, want het ziekenhuis heeft Bosch van Drakestein gevraagd om zijn termijn te verlengen tot 1 januari 2012.

BONAIRE

Gynaecoloog Rob Bots zei op zijn 65ste zijn maatschap vaarwel. Tegenwoordig zit hij op Bonaire. Dat is ook de locatie waarvandaan hij belt. "Als jonge dokter heb ik drie jaar in Kenia gezeten en de tropengeneeskunde vond ik toen heel mooi. Ik heb nu nog drie jaar mijn specialistenregistratie en ik had wel zin in nog een avontuur. Alleen golfen vond ik niet genoeg." Dus toen MedicalWork Bots wees op een klus op Bonaire ging hij erheen. MedicalWork is een bureau dat ondernemende (pre)gepensioneerde artsen naar werk begeleidt (zie kader). "Ik had na mijn pensionering zin om toch nog wat te doen. Maar ik wilde niet meer fulltime

MEDICALWORK

MedicalWork is het bedrijf van Steef van 't Pad Bosch. Hij richt zich met zijn bedrijf volledig op de gepensioneerde medisch specialisten, al ondersteunt hij ook huisartsen. Doel is artsen na hun (pre)pensioen als zelfstandige zonder personeel (ZZP'er) aan een klus te helpen. Anders dan bij veel detacheringbureaus is de medicus het vertrekpunt: van 't Pad Bosch zoekt een geschikte opdrachtgever bij de wensen van de arts. MedicalWork neemt de ZZP'er ook alle administratieve taken uit handen, zoals het bijhouden van de urenregistratie en het versturen van facturen. In zijn bestand heeft Van 't Pad Bosch 250 artsen. 10 tot 15 procent daarvan heeft op dit moment een klus. Webadres: www.medicalwork.nl

in functie zijn, dat zou te zwaar worden. Ook wil ik nu ik ouder word meer tijd besteden aan partner, kinderen en kleinkinderen." Bots is gelukkig op Bonaire, dat klinkt in alles door. Al lijkt zijn werk allesbehalve 'parttime'. Samen met een andere 'oude rot' runt Bots de afdeling gynaecologie in het Hospitaal San Francisco – het enige ziekenhuis op het eiland van bijna 16.000 bewoners. Dat betekent dat Bots zeven dagen per week oproepbaar is en dat hij bovendien twee dagen per week poli draait en één dag in de week op de OK staat. Bots: "Ik heb nog wel zin om hard te werken, maar niet constant. Ik zit hier voor een periode van twee maanden en als die periode voorbij is, ga ik weer naar huis." Zijn vrouw reisde met hem mee. Die geeft nu onderwijs op het eiland. De gynaecoloog benadrukt dat hij alle taken nog uitvoert. "Een spoedsectie verleer je niet", stelt hij. "Sterker nog, ik denk dat het heel prettig is voor jonge collega's dat er oudere artsen in het ziekenhuis zijn. Het zou zonde zijn als de ervaring van oudere artsen terzijde wordt geschoven. Ik merk in samenwerking met jongere collega's dat zij bijvoorbeeld minder ervaring hebben met calamiteiten. Ons vak is hollen en stilstaan en de

GEPENSIONEERDE-ARTSEN.NL

Sophie Schrijver-Altman richt zich specifiek op gepensioneerde artsen. Zij doet dat met haar 'piepkleine' bedrijf Gepensioneerde-artsen.nl dat ze zeven jaar geleden is begonnen. Haar doel is gepensioneerde artsen daar neer te zetten, waar een tekort aan dokters is. Overigens gaat het – hoewel de naam van het bedrijf anders doet vermoeden – vooral vaak om artsen die voor hun 65ste zijn gestopt met werken. Jaarlijks bemiddelt ze voor enkele artsen. Volgens Schrijver-Altman vond iedereen het in het begin heel vreemd dat artsen na hun pensionering op uitzendbasis gingen werken. "Tegenwoordig is iedereen eraan gewend."

Webadres: www.medischebanenbank.nl

constructie is op Bonaire zo dat je acute patiënten niet zo maar even naar Curaçao kunt vliegen. Het ziekenhuis hier moet daarom in staat zijn om gevaarlijke situaties op te vangen en te stabiliseren."

Op Bonaire kan Bots zich ook bezig houden met zijn subspecialisme fertiliteitsbehandelingen. Omdat geen van de artsen in die behandelingen gespecialiseerd was, heeft de vruchtbaarheidsproblematiek zich 'opgehoopt', zegt Bots. "Mensen zijn met die problemen nooit naar de dokter gegaan en daardoor zie ik nu ineens veel vrouwen met vruchtbaarheidsklachten." Bots erkent dat het een nogal kwetsbare situatie is dat de vruchtbaarheidsbehandelingen op het eiland afhankelijk van één, bovendien gepensioneerde, arts die ook nog regelmatig naar Nederland terugvliegt. Hij heeft zich voorgenomen om regelmatig het eiland te bezoeken. Ook probeert hij een link te leggen tussen zijn eigen oude maatschap en de afdeling gynaecologie op Bonaire. Zo wil hij de fertiliteitszorg op het eiland naar een hoger plan tillen.

Bots ziet een 'relatie' tussen het feit dat Bonaire in oktober 2010 een bijzondere gemeente van Nederland werd en het feit dat gepensioneerde artsen het eiland met enige regelmaat aandoen. Vanwege die nieuwe staatkundige status van het eiland, moet de kwaliteit van zorg aan Nederlandse standaarden gaan voldoen. Bots: "Nu wordt de kwaliteit op Bonaire nog ingevlogen. Dat moet anders. Ik heb hier dezelfde opleidingstaken als dat ik in Nederland had. Zo heb ik laatst klinische les gegeven aan verpleegkundigen." Bots merkt daarbij op dat de zorgmedewerkers op het eiland veel hart voor de zaak hebben.

KLIMAAT

De gynaecoloog vermoedt dat het goede klimaat ook een rol speelt bij de beslissing van gepensioneerde artsen om zich voor een korte periode aan het Hospitaal San Francisco uit te lenen. Toch is zo'n klimaat zeker geen garantie voor een goede tijd, zo merkte zijn collega-gynaecoloog Lodewijk Bosch van Drakestein. De gynaecoloog werkte voor zijn betrekking in het Westfries Gasthuis, ook op Bonaire. Hij deed dat zelfs twee keer. Beide keren via een andere bemiddelingsorganisatie dan die waarvan Bots gebruik maakte. De eerste keer op het eiland was ook voor Bosch van Drakestein erg leuk geweest, zo zegt hij. Hij ondersteunde een jonge collega. Maar de tweede keer deed hij een behoorlijk slechte ervaring op. Dat had overigens niets met het werk te maken, maar alles met de huisvesting. Bosch van Drakestein: "In augustus vorig jaar werd ik gevraagd om voor de tweede keer naar Bonaire te gaan. Die periode zou lopen van kerst tot eind januari. Met het bureau hadden we het erover gehad dat we goed onderdak wilden, gewoon een goed huis. Dat werd mijn vrouw en mij toegezegd, maar een paar dagen voor ons vertrek was nog niets bekend over de huisvesting. Toen we daar aankwamen, bleek de huisvesting verschrikkelijk slecht!" Bosch van Drakestein is daar nog steeds boos over. Hij blijft voorlopig dus ook in Hoorn. Nog zeker tot begin 2012. ■

INGRID NIJWEIDE-HONDORP HEEFT EEN HUISARTSENPRAKTIJK OVERGENOMEN IN DOETINCHEM

Identiteit

Binnenkort betrek ik samen met twee collega's een schitterend gezondheidscentrum. Binnen deze samenwerking wil ik graag mijn identiteit behouden. Dat lukt alleen als ik voor mezelf duidelijk krijg wat ik nou eigenlijk wil met mijn praktijk. Daarom ben ik begonnen met de cursus *Op weg in je praktijk*, een NHG-leergang voor de jonge huisarts. Erg leuk en leerzaam. We komen vier keer bij elkaar. De eerste bijeenkomst ging over onze eigen visie. De vragen die we bespraken, waren: 'Hoe zie je jezelf als huisarts?' en 'Hoe wil je jouw praktijk vormgeven?' Dat leverde veel discussie op. We vroegen onszelf af in hoeverre we willen klaarstaan voor onze patiënten en hoe de eigen balans tussen werk en privé intact blijft. Hoe lever je continuïteit in zorg?

Het is een leuke en diverse groep. Een aantal deelnemers heeft al een paar jaar een eigen praktijk en anderen zijn nu HIDHA of waarnemend huisarts en willen zich oriënteren op hoe ze een eigen praktijk zouden willen draaien. Ik zit daar een beetje tussenin. Pas een jaar een eigen praktijk, maar ook al een jaar veel ervaring opgedaan. De discussies zetten me aan het denken en de groep zorgt voor goede ideeën. Tijdens de tweede bijeenkomst zijn we aan de slag gegaan met kwaliteitsbeleid. Wat is kwaliteit en hoe lever je die? Maar ook praktische zaken, zoals het opzetten van een diabetespreekuur, leidinggeven en taakdelegatie.

We krijgen natuurlijk ook opdrachten. Zo moeten we een aantal verbeterplannen maken. Nu heb ik plannen genoeg. Maar het blijkt voor mij toch een hele toer om die in een mooi verbeterplan te zetten. Sommige dingen moet je 'gewoon doen'. Zo heb ik nog steeds geen functioneringsgesprekken gevoerd met mijn assistentes. Ik ben dan ook dolblij dat er tijdens de cursus een voorbeeld wordt gegeven van het voeren van een functioneringsgesprek. Uiteraard moeten we ons daarvoor wel weer in de bekende rollenspellen storten, waar ik altijd een beetje lacherig van word, maar het is toch nuttig. De derde en vierde bijeenkomst volgen na de zomervakantie. We gaan dan kijken naar onze eigen stijl en alles integreren in onze eigen praktijk door middel van een toekomstplan. Dit klinkt me als muziek in de oren. Omdat het afgelopen jaar zo druk en chaotisch is geweest, is het mijn doel om orde te scheppen in de chaos. Dat lukt me stukje bij beetje.

Soms wenste ik dat ik deze cursus een jaar eerder had gedaan, bij de start van mijn praktijk. Dan had ik zelf niet zoveel uit hoeven zoeken. Maar aan de andere kant had ik dan geen idee gehad wat ik allemaal nodig had. Nu weet ik waar nog verbeterpunten liggen. Veel plannen waren niet uitvoerbaar in mijn kleine praktijk. Nu we binnenkort letterlijk en figuurlijk meer ruimte krijgen, kan ik daarmee aan de slag.